

in rebus, sunt certi denique fines“. — Učencev je v 4 razredih imela Kranjska gimnazija 84 javnih in 1 privatista, kateri — razen 1 Nemca — bili so vsi Slovenci, pa tudi vsi katoličani. Štipendije vživalo jih je 20 v znesku 1410 gold. 69 kr., pa tudi drugih dobrotnikov so imeli revni dijaki. — Profesorjev in učiteljev z ravnateljem vred je štela 8, neobligatno petje je učil učitelj ljudske šole. — Po šolskih knjigah, po katerih so se na tej gimnaziji učili posamesni predmeti, nahajamo slovenščino za veronauk, za latinski jezik v 1. in 2. razredu („latinska slovnica“ prof. Hrovata in „lat.-slovenske vaje“ prof. Žepiča), za slovenski jezik (Janežičeva slovenska slovnica in njegova „cvetnika“), pri učenju nemškega jezika se je rabil Šolarjev „deutsch-slovenisches Wörterbuch“, in za prirodopis v 1. razredu Erjavčev prirodopis živalstva.

Na koncu letošnjega programa objavlja ravnatelj g. Krop „memento mori“ Kranjski gimnaziji, za katero je mesto toliko tisočev potrosilo, ki imajo zdaj zavrženi biti, če ne bode vslišana prošnja občine Kranjske. —

In tako smo popisali letošnjo letino Kranjskih gimnazij. Pravijo, da je neki še ena gimnazija — Kočevska — na Kranjskem, al ker se ni oglasila z nobenim letnikom, svet ne vé, ali je ali je ni.

(Dalje prihodnjič.)

Národno blagó.

Prislovice in reki iz Istre.

Zapisal J. V.

Do božiča trbuh sit, od božiča mrkvu rit' (kopati).

Svet ni rešeto (po njem se more deleč iti).

Sila Boga ne moli, sila kola polomi.

Kad' kada i žaba muža skvari (mala stvar).

Je, je breki (psov) za žur (siruhka) lokat (najde se pojeduhov, kadi je kaj za jisti).

Blazi vam i vašim kokošam (vi imate vsega i vsačesa).

Devojčina, kako stari opančina (nepoštena).

Jimo luka i kruba, dokle se ča skuha (reče se, kedar se pred obedom kaj ponudi).

Obroke za jesti imenujemo: predručic, ručnja ali ručenje, poručic; predobedic, obed, zaobedic; predjužinic, južinja, pojuženic; predvečerčic, večera, povečerčic.

Otroci se rugajo jezljivemu otroku: „Jadre, jadrino! jadre, jadrino!“ (jezljivec): krava ti je na žegali (rž, rž tudi znamenuje tukaj prevzetnost), krava ti je na ripi, na kopišču trte, hlapac ti dekli brhan (suknjo) krpilje.

Otroci dražijo podzemeljskega pavka tako-le: „Pave (pavek) pavenčic, pave ružjan (grd)! povilezi (vi = iz) malo van! čemu se razmenit', da su tvoje žene kobile, moje proso pojile; čemo se pojť pravdat pred župana pavla (pavka), ki dobi, ki zgubi, svojo glavu založi: župan pave odsudi, i paveta pogubi.

Ničer, ničERICA, katero katera nič ne velja; krava je zajalovila, nima več mleka; pleter, omeltan plot za hišo pregraditi; okoljani, ljudje bivajoči okolo mesta; nadržan, hiter (od držati, teči); komprl, komprlic (od kup z nosoglasom), majhen kup sena; zandic, mal sir; zgrihi, bolezen, kedar je ves život kakor vezan in koža zabubla; mlekulja, dobra krava za mleko; telin, telina telinic, telinica, malo odraslo tele, telica; prilih ili krajnik, leha kraj brajd; što majnica božja, srajčica, v kateri se otrok krsti; štoma majnica bogovica, srajčica za umrlega otroka; zona, drobno žitno zrnce; zonu-sto, zonljivo žito, kedar se zrna nenapolnejo.

Ozir po domovini.

Popotne črtice.

(Dalje.)

Zjutraj me zbudi „kučegazda“ z veselo novico, da so kisle zelje in žganci že skuhani. Jaz ne vem, če je bil Ruski car, ko je zvedel, da je Plevna padla, tako vesel, kakor jaz pri tej novici. Kdor si Gorenc, boš to moje veselje lahko razumel. Zato brž spravim svoje grešno telo v dela krojaške in čevljarske umetnosti ter hitim na bojišče, kjer se res pokažem junaka. Da, prijatelj, ni je boljše hrane, kakor so dobri žganci s kislim zeljem na tešćé. Če pride kupica vina na-nje, tim bolje; zdrav si, kakor riba in sposoben za vsako še tako dolgo pot ali težavno delo. Zato so Gorenci tako čvrsti, ker zjutraj jedó žgance s kislim zeljem.

Po krepkem zajuterku odrine zopet nekaj gostov, med njimi tudi moj pobratim iz Metlike, ker mora k seji okrajnega šolskega sveta v Črnomelj. Ostali pa se radujemo še dalje in proti poldnevu odrinemo trije: veseli „kučegazda“, gospod vikarij iz Novomesta in moja ničvrednost z vozom preko Metlike na Suhor. To je bila zopet „beseda“! Če bi šla taka družba v pekel — jaz grem za njo, to je dosti rečeno. Pri napitnicah zopet nismo pozabili očaka našega dr. Bleiweisa. Zvečer sem se jaz o prijetnem hladu peljal z gospodom dekanom nazaj v Semič, kjer sem prenočil, drugi dan pa slovó vzemši od dragega mi prijatelja vrlega gospoda dekana s pošto postavil se v Metliko.

Tu vam je vse prijazno, vse domače. Vse? Ali ne vidiš tam pred pošto že precěj sivega starca s kápico na glavi, ki stoji pred vhodom, kakor kol? To je župan in poštar Metliški, glasoviti nemškutar Hess. Menda me pozná, kajti ko skočim raz voz in ga kot vsaj na pol omikan človek pozdravim, ne gane se, „ne vidi nič, ne sliši nič, ko da je mrtva stvar.“ Se vé, kdor ima denar, čemu mu olikanosti! Ko bi se mi mož v svoji štemanosti ne bil zdel presmešen, bi bil stopil k njemu in prašal ga, če je kdaj bral „Knigge's Umgang mit Menschen“. Ker so pa humoristične figure po poti tudi dobre, se potolažim, poberem svojo prtljago in se podam k prijatelju, s katerim se po obedu pri vljudni rodovini peljem popoldne na Suhor, da bi se potem podal proti Novomestu nazaj. Na Suhoru smo malo posedeli, potem se je moj Metliški prijatelj peljal domú, jaz pa sem ostal gost ljubega mi gospoda župnika do družega dne, ko me je imel pobrati postilijon.

Vstavimo se za trenutek na Suhoru! Misli si, dragi bralec, ki tega kraja ne poznaš, griček na znožji gorovja Koke. Na vrhu tega stoji cerkvica nove zidave, z dvema zvonikoma, katerih eden je pa še prazen, ker mu revni farani ne morejo dati zvoná. Zraven cerkve je lep in prostoren farovž z vsemi postranskimi poslopji, okrog griča pa vas. Grič sam je izgleden za kulturo, na eni strani je vinograd, ki sega do velike ceste, na drugi pa so sadni vrti in zeleni gaji. To je bil nekdanj pust kraj; da je tak, kakoršen je zdaj, je zasluga bivšega župnika Škofica, ki zdaj počiva na pokopališču pod cerkvijo na lepem, mirnem kraju. Toraj zopet duhoven, ki je iz puščave napravil raj! Res, raj je Suhor, razgled po Hrvaškem in Beli Kranji najkrajnejši; zrak ni tako soparen, kakor okoli Metlike in Semiča, zato tudi vina niso tako močna, a bolj rezna in zdrava. Trta je povsod lepo kazala, isto tako sadno drevje in žito. Bog daj ugodno vreme in prizanesi s točo! Tudi sedanji gospod župnik je umen in marljiv gospodar, vreden svojega prednika; to priča vse njegovo posestvo. Kazal mi je med drugim tudi sviloprejké, ki so se bile že večidel zapredle. Kokoni so bili sila lepi,